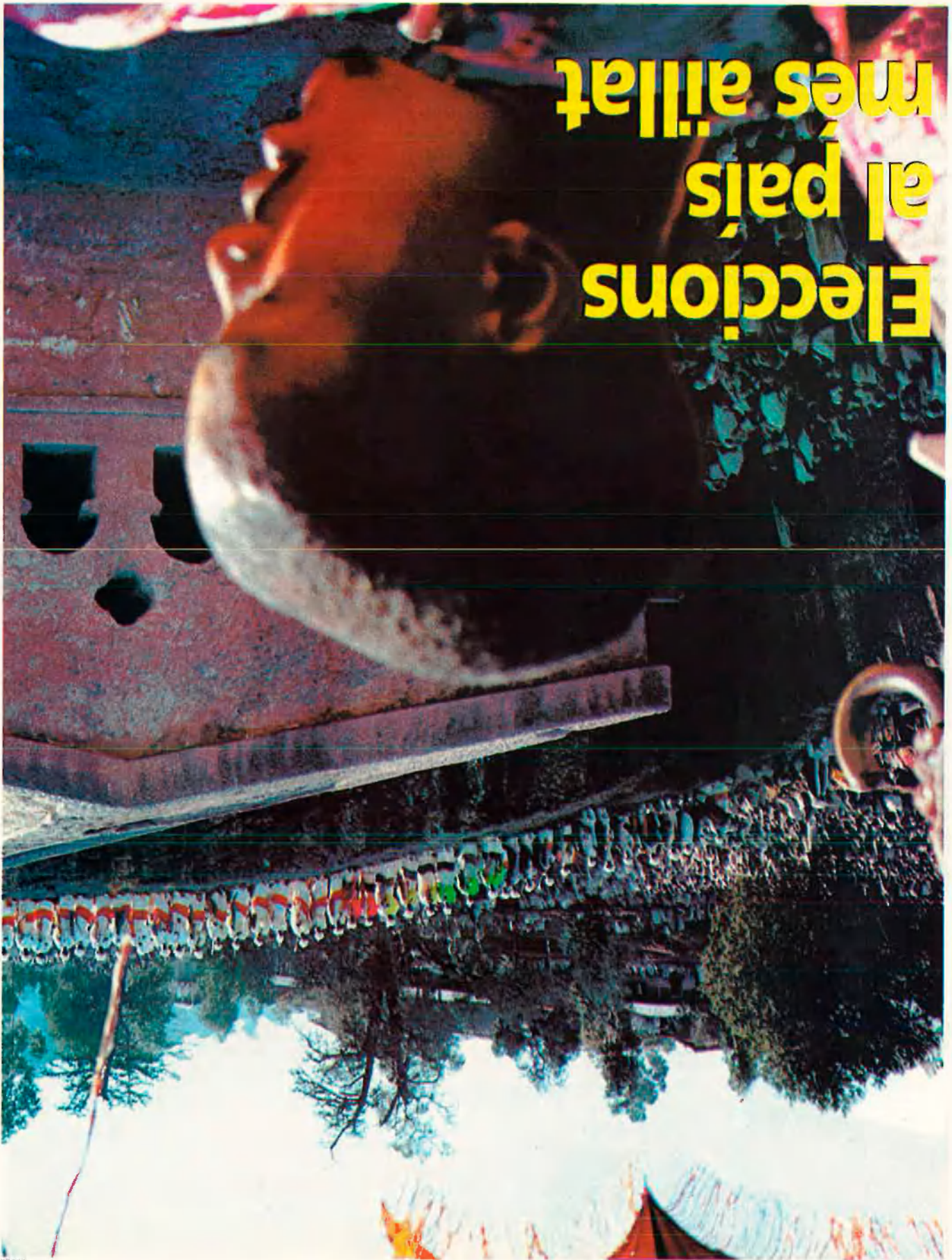

Eleccions al país mes aïllat

ARXIU

El Sudan prepara les eleccions presidencials i legislatives dels dies 6 i 7 de març en el més patètic dels aïllaments. Tot el món rebutja el règim islamista del general Omar Hassan al-Bashir, des dels governs àrabs (Egipte i Algèria, principalment) als occidentals (els Estats Units encapçalant la croada contra Khartum) passant pels africans (Uganda, Etiòpia i Eritrea). El Sudan, només el defensen l'Iran i Líbia, i encara amb una certa prudència, per tal de no molestar les capitals europees i Washington.

Les eleccions es consideren una farsa més d'un règim que se sent acorralat, perseguit. L'ex-primer ministre Sadek al-Mahdi, que fou enderrocat per Bashir al 1989, pensa que la consulta és "una rentada de cara i un exercici adreçat als seguidors del govern". A París, Mansur Khàled, conseller polític del líder de la guerrilla del sud, John Garang, va ser més explícit: "Es tracta d'una farsa", va declarar.

L'oposició, tant del nord, de majoria musulmana, com del sud, cristià i animista, es va reunir a Asmera, capital d'Eritrea, per acordar el boicot a les eleccions, les primeres després del cop d'estat del 1989. Aquesta mateixa reunió va decidir de donar suport al referèndum d'autodeterminació del sud del Sudan.

Però el règim presenta la consulta com una prova de la democratització del règim. Els noticiaris de la televisió, òbviament controlada pel govern, van repetir que en el moment del tancament del termini de les candidatures, el dia 16, s'havien presentat quaranta-nou aspirants, entre ells professors universitaris i un alt membre de l'administració de l'ex-primer ministre Mahdi. Segons el diari *Nahas*, es més que probable que molts es retirin a última hora. Així deixaran el camí lliure a l'únic candidat amb possibilitats, el general Bashir. De fet, un d'ells, Alí Abd el-Rahman, ja va desistir de la cursa fa una setmana.

De ben poc serviran les eleccions al govern islamista. Els Estats Units han vist en aquest país, on es troben el món àrab i l'africà, un nou Satan. El dia 8 de febrer, una cinquantena de diplomàtics nord-americans abandonaven l'ambaixada de Khartum en direcció a Nairobi (Kenya). El Departament d'Estat va justificar la partença argumentant que era necessària per a garantir la "seguretat del personal nord-americà". Una decisió contestada pel ministre d'Afers Estrangers sudanès, Alí Osman Mohàmed Taha, que va declarar: "Els Estats Units busquen una altra Líbia."

Sembla que els nord-americans temien un atac a la seva seu diplomàtica dels elements afins al Front Nacional Islàmic, que dirigeix Hassan al-Tourabi. Els analistes de la política

Al mes de març se celebraran les eleccions presidencials al Sudan, país dominat pel règim islamista del general Omar Hassan al-Bashir. Malgrat la insistència a presentar els comicis com una prova irrefutable de la democratització del règim, les expectatives de frau són grans.

sudanesa opinen que el general Bashir és ostatge de Tourabi, l'ideòleg de l'islamisme radical sudanès. Els atacs contra l'ambaixada serien motivats per la decisió dels EUA de condemnar a cadena perpètua l'egipci Omar Abd el-Raham, acusat d'inspirar l'atemptat contra les Torres Bessones de Nova York. La segona seria l'extradició a Israel, encara en estudi, del líder del grup palestí Hamas, Mus-sa Abú Marzuk.

Atemptat contra Mubàrak. Els Estats Units, que van qualificar el Sudan, l'any 1993, de país que dona suport al terrorisme, temen sobretot la desestabilització del seu peó àrab més important al Pròxim Orient, Egipte. Per això, l'ambaixadora nord-americana a les Nacions Unides, Madeleine Albright, va aconseguir que el Consell de Seguretat adoptés, el 31 de gener, una resolució demanant que Khartum extradís els tres sospitosos d'haver atemptat contra Hosni Mubàrak, el president egipci. Mubàrak fou tirotejat tot just arribat a Addis Abeba (Etiòpia), el 26 de juny de 1995, quan anava de l'aeroport al Palau de Congressos on hi havia la cimera anual de l'Organització de la Unitat Africana (OUA). Mubàrak, que va sortir il·lès de l'atac, va acusar immediatament el Sudan d'estar darrere l'acció terrorista.

Madeleine Albright no es va haver d'esforçar gaire per aconseguir que es votés la resolució. França, el Regne Unit i Rússia van sostenir les tesis nord-americanes, mentre la Xina, que vetlla entre els africans per la seva imatge d'independència dels Estats Units, es va abstenir.

Les relacions entre el Sudan i Egipte s'han anat deteriorant aquests darrers anys. La lluna de mel dels anys 70 entre els presidents d'Egipte, Anouar el-Sadat, i després Mubàrak, i del Sudan, Gaffar el-Nimeiri, es va acabar tan bon punt aquest últim va ser enderrocat, al 1985, i va prendre el poder una junta militar nacionalista. Segons la revista nord-americana *Time*, els serveis de seguretat egipcis asseguren que, en una vintena de camps del Sudan, s'hi entrenen uns quatre mil islamistes sota la supervisió dels Guardians de la Revolució iranians.

Els tres egipcis que van atemptar contra Mubàrak són, segons Washington i el Caire, al Sudan, una afirmació que el govern de Khartum ha desmentit. Això no obstant, el 9 de febrer, un dia després de l'èxode dels diplomàtics nord-americans, aquests va llançar una petició formal de detenció dels tres terroristes, per més que assegura que no sap on són amagats.

També preocupa a les capitals àrabs i occidentals la presència dels assessors iranians i dels anomenats "afganesos", els combatents

La guerrilla quasi desconeguda

La guerra civil ha causat la mort de centenars de milers de persones. Les xifres, sempre fredes, no poden donar una idea d'aquesta tragèdia quasi desconeguda fora les fronteres sudaneses. Al 1983, el coronel John Garang, format als Estats Units, és enviat al sud per combatre la incipient rebel·lió i s'hi queda. Des d'aleshores, Garang ha dirigit, alguns diuen que amb massa mà dura, l'Exèrcit Popular d'Alliberament del Sudan (EPLS), que demana una àmplia autonomia de les províncies del sud, habitades per cristians i animistes. La guerrilla considera que l'aplicació de la xària és una provocació del règim de Khartum.

Els rebels del sud han hagut de lluitar contra l'exèrcit sudanès i la incomprensió de tothom. Arran del lliurament a França del famós terrorista Carlos, el veneçolà Ilych Ramírez Sánchez, el 15 d'agost de 1994, el govern

sudanès va obtenir dades dels satèl·lits francesos que van permetre de desencadenar una ofensiva contra les posicions de la guerrilla. La premsa de París va assegurar que aquesta informació era el preu que França pagava per Carlos.

El EPLS rep ajuda logística dels Estats Units a través d'Uganda. És una forma de desestabilitzar el règim islamista, que es defensa sostenint una guerrilla que actua a Uganda, l'Exèrcit de Resistència del Senyor, dirigida per una carismàtica dona que assegura que té dots sobrenaturals. La rebel·lió del nord del país és, actualment, el principal maldecap que té el president d'Uganda, Yoweri Museveni, després d'haver redreçat una situació econòmica caòtica, a base d'una política neoliberal que ha rebut elogis del Fons Monetari Internacional (FMI) i de Washington. A. C.

John Garang. Dirigeix els rebels que s'oposen al govern sudanès.

islàmics que han canviat l'Afganistan —ara sense soviètics, però en guerra civil— per qualsevol lloc on l'islamisme es trobi amenaçat o amenaci el poder establert. Després d'un període d'entrenament, els "afganesos",

radicalitzats, combaten a Algèria, Egipte, Bòsnia o contra la guerrilla de l'Exèrcit Popular d'Alliberament del Sudan (APLS) de John Garang.

Hassan al-Tourabi, un home prudent quan

ARXIU

visita Europa, és considerat el cervell del règim, que aplica amb rigor la xària (llei islàmica), rebutja tot pacte amb els rebels i enverina les relacions amb els veïns. Actualment el Sudan és barallat amb Eritrea, Etiòpia, Egipte i Uganda, països que acusen Tourabi de donar suport als grups rebels. Amb Eritrea la ruptura va ser traumàtica, perquè la guerrilla va utilitzar el Sudan de refugi durant els trenta anys que va combatre els etiòps, primer contra l'emperador Haile Selassie i després contra el govern pro-soviètic de Mengistu Haile Mariam. La guerrilla ocupa el poder a Eritrea des de la independència, el maig del 1993.

Antoni Castel

Eritrea (en la foto, guerrillers d'aquest país) és un dels països barallats amb el Sudan. El règim islamista sudanès, inspirat per Hassan al-Tourabi, desperta molts recels internacionals.